

III.

Universitetskalender,

eller mærkelige Begivenheder vedkommende Universitetet og dermed i Forbindelse staaende Instituter, til alle Dage i Aaret.

Januar.

1. 1559. **U**niversitetets anden Stifter, Kong Christian III, døer.
2. a. 1625. Kong Christian IV tilkjendegiver sin Billie, at sumtus promotionum herefter skulle indskrænkes (ifr. 23 Febr.)
b. 1835. Se 24de Januar.
3. 1822. Etatsraad Schou skænker Universitetsbibliotheket sit juridiske Bibliothek, samt et tilhørende Legat paa 3000 Rbd.
- 4.
- 5.
6. a. 1619. Fundats for det Finkeffe Legat.
b. 1730. Profesfor Arne Magnussen døer.
7. 1778. Kongelig Befaling, at det kemiske Laboratorium paa Charlottenborg skal forlægges til Studiigaarden.
8. 1623. Kong Christian IV nedsetter en Kommission til at raadslaae om det besluttede Sorø Akademi's Indretning.
9. 1824. Ny Forordning om akademiske Grader og Værdigheder.
10. 1605. Kong Christian IV's Bibliothek, 1100 Bind, som Kongen havde skænket Universitetet i Nytaarsgave, overleveres dette.
11. a. 1730. Profesfor L. Holberg opterer Professionem Historiarum & Geographiæ istedetfor Professio Eloquentiæ.
b. 1776. Rjøge Latinskole nedlægges.
12. 1481. Kong Hans skænker Universitetet Søby Kirkes Gods til en Profesfor i Theologien.
13. 1809. Pastoralseminariet oprettes.
14. 1785. Kongeligt Reskript angaaende Almanakpengenes Anvendelse til Fordel for Observatoriet.
15. 1815. Astronomen Thomas Bugge døer.
16. a. 1713. Fundats for de Lasfonffe Legater.
b. 1754. Det Holbergffe Udstyrslegat.
17. 1763. Det Buchvaldsffe Legat.
18. a. 1661. Efter Kongens Billie underskrive samtlige Profesforer et Suveranitets-Instrument.
b. 1762. Det Bispingffe Legat.
19. 1821. Seneste Forordning angaaende Bogtrykernes Forpligtelse at levere Fri-exemplarer til det store kongelige og Universitetsbibliotheket.
20. 1748. Baron Holberg skænker Sorø Akademi mere Gods (se 6te Marts).
21. 1804. Fundats for det Thottffe Rejsestipendium paa 10000 Rbdr.
22. a. 1676. Patronen Grev Griffenfeldt forlanger af Profesforerne en Extract af hvad der ved Universitetet blev doceret.

- b. 1774. En fast Fond af 700 Rdlr. aarlig bestemmes for det store kongelige Bibliothek.
23. 1710. Historikeren Jacob Langebek fødes.
24. 1835. Bekjendtgjørelse af en Kongl. Resolution af 2den Januar om Indretningen af de Studerendes Trangsattester.
- 25.
26. 1821. Forordning hvorved det juridiske Studium og Examen gives en forbedret Indretning.
27. a. 1754. Holberg døer.
- b. 1829. Hs. Maj. Kong Frederik VI opretter og doterer den polytekniske Læreanstalt.
28. a. 1810. Fundats for de betydeligste Legater ved Universitetet, de Moltkeske.
- b. 1827. Kong Frederik VI udstæder paa sin 59de Fødselsdag ny Statuter for det gjenoprettede Akademi i Sorø.
29. 1830. Prøveforelæsningserne af Konkurrenterne til et juridisk Profesforat tage deres Begyndelse.
30. 1789. Professor Kratzenstein betænker i sit Testament det physiske Kabinet.
31. 1778. Kommunitetets ny Indretning bliver højtidelig aabnet.

F e b r u a r.

1. 1763. Grev Thott bliver Universitetspatron.
2. 1506. Kong Hans opretter det første Barberamt i Kjøbenhavn for 6 Mestre.
3. 1793. Konsistorium advarer de Studerende i Anledning af stedfundne Dpløb. Jfr. 13de April.
4. 1699. Ex scrinio Rectoris bortstjæles 667 Rdlr.
5. 1718. Strid mellem Professorene L. Holberg og P. Horrebow om Senium i Konsistorium, afgjort i Førstnævntes Føve.
6. 1641. Det Brochmandske Rejselegat.
7. 1826. Kongelig Resolution, at de juridiske Studerende skulle forberede sig i det juridisk-praktiske Selskab, førend de maae underkaste sig praktisk Prøve.
8. 1731. Professorene ansøge Kongen om at en Patron af Hs. Majestæts høje Ministreis maa vorde Universitetet beskikket. Jfr. 16de Martis.
9. 1552. Forsamling paa Konsistorium til Undersøgelse af en Religionstvist mellem Biskop Jens Jensen Sabolin i Hven og 2 Præster.
10. 1736. Forordning hvorved juridisk Embedsexamen først indføres.
11. 1830. Professor i Theologien, Senior ved Universitetet, Claus Frees Horneman døer.
12. 1658. Studenterne, samlede paa Slotspladsen, tilbyde deres Tjeneste til Stadens Forsvar, som Kongen modtager, med Løfte at de kun skulle bruges i yderste Bestormings Nød.
13. 1836. Bestemmelse at en istandsk Almanak af Universitetet skal besørges.
- 14.
15. 1658. Studenterne øves første Gang i Vaaben paa Studiigaarden under Generalmajor Bredas Kommando.
16. a. 1621. Christian IV forordner, at ingen maa kaldes til Præst, som ikke er 25 Aar gammel.
- b. 1837. Kongl. Resolution, at medicinsk Examen ikke mere skal holdes paa Latin alene.

17. 1659. Rector magnificus Mag. Rasmus Brochmand indlædes i den belejrede Hovedstad og aflægger Beretning til Kongen om Fjendens Tilstand.
18. a. 1621. Christian IV stifter Gymnasiet i Odense.
b. 1679. Professorene tillægges Rang.
19. 1748. Professor i Historie og Geografi, Geheimarkivarius H. Gram dør.
20. 1593. Kong Christian IV paalægger alle Kirkerne paa Derne at bidrage til den ny Studiigaards Opbyggelse.
- 21.
22. 1658. Konsistorium beslutter at forære Mag. Sperling og Hustru i Odense en Sølvkande, for at have uden Bederlag beværtet Rektor og en anden Professor paa en Embedsreise.
23. 1652. Kong Christian IV indskrænker Dverdaabigheden ved akademiske Promotioner. Jfr. 2den Januar.
- 24.
25. 1757. Kongen bifalder Videnskabernes Selskabs Forslag til Forfærdigelse af nøjagtige Landkort over Danmark.
26. 1817. Den nuværende botaniske Have henlægges til Universitetet.
27. 1824. Ny Regulering af de 4 ordinære Huslejeportioners Størrelse.
28. 1835. Kongelig Resolution, at Professorene der er ansat for det Rostgaardske Legat maa kaldes Rostgardianus.

M a r t s.

1. 1699. Universitetets forhenværende Patron Grev Griffensfeldt dør.
- 2.
3. 1645. Paa det ny Theatrum anatomicum i Kjøbenhavn holder Prof. Simon Pauli den første anatomiske Forelæsning.
4. 1679. Den Griffensfeldtske Bogsamling afbrænder i Kjøbenhavn kort før den skulde været solgt ved Auktion.
5. 1569. Kong Frederik II befaler første Gang det Kjøbenhavnske Apotheks Visitation.
6. 1747. Professor Holberg baroniseres og skænker det ny oprettede Friherfskab til Sorø Akademi. Jfr. 20de Januar.
7. 1590. Kong Jacob VI af Skotland bivaaner i 2 Timer tvende Forelæsnings, og forærer Universitetet et gyldent Bæger.
8. a. 1727. Nærmere Bestemmelse angaaende Universitetets Almanakprivilegium.
b. 1813. At ogsaa i Naturhistorien skal udsættes Præmie for de Studerende.
9. 1821. Kgl. Resolution hvorved Sorø Akademi gjenoprettes i sin nuværende Form.
10. 1652. Universitets-Patronen dikterer Professorene Straf for Forsømmelser.
11. a. 1796. Den Suhmske Bogsamling, 100000 Bind og 3000 Manuskripter, erhverves for det kongelige Bibliothek.
b. 1831. Kongelig Bestemmelse om Dekanatets Omgang i det philosophiske Fakultet, samt om Dekanatsindtægternes Deling i et Prodekanat.
- 12.
- 13.
14. a. 1696. Bibliothekaren ved det kongelige Bibliothek anslaaer dets Styrke til 24000 Bind.
b. 1821. Fundats for det Mallingske Legat. 1828 dito for det Grothske.

15. a. 1806. Professor Juris Konferentsraad B. G. Dbelitz, Universitetets Senior, og Lægen Professor J. E. Tode dør paa samme Dag.
 b. 1834. Det Jngestrup-Lundske Legat.
16. 1731. Svar Rosenkrants udnævnes til Universitetets Patron. Jfr. 8de Febr.
17. 1675. Kong Christian V indfører, efter Patronen Grev Griffensfeldts Forslag, den philosophiske Examen.
18. 1732. Universitetets Indkomster forbedres ved Forordningen om Studiiskat og Kathedratikum.
19. 1833. Konkurrence om et theologisk Professorat.
20. 1590. Kong Jakob VI af Skotland besøger Uranienborg.
21. a. 1732. 3 Kongetiender henlægges til en ny juridisk Lærestol.
 b. 1828. Universitetets Sommerferie forlænges ved en kongelig Bestemmelse.
22. 1805. Forordning angaaende forbedret Indretning af Examen Artium.
- 23.
24. a. 1651. Raadslagning paa Konsistorium i Anledning af Kongens Begjæring, at Professorerne skulde i nogle Aar udgive den paabudne Accise.
 b. 1798. Sørgefest ved Universitetet i Anledning af Grev A. P. Bernstorffs Død.
25. 1801. Kronprinds Frederiks Opfordring til de Studerende, at gribe til Vaaben til Stadens Forsvar.
26. 1762. Reskript om nogen Forandring i Henseende til Professorernes Forpligtelse til at disputere. Jfr. 18de September.
27. 1694. Det Bindingske Legat.
28. 1804. Kongelig Befaling, at Professorerne saa lidet som muligt skulde besvares med økonomiske Forretninger.
29. a. 1784. Det kongelige Bibliotheks aarlige Fond forøges ved en Kabinettsordre til 3000 Rdr. i 10 Aar.
 b. 1805. Den botaniske Have tillægges en aarlig Indtægt af Postkassen ved et kongeligt Reskript.
30. a. 1757. Frederiks Hospital indvies.
 b. 1822. Kongelig Resolution bemyndiger det theologiske Fakultet til at forøge Kommunitetets Alumnier naar der ere flere privilegerede end 20.
31. a. 1732. Kong Christian VI's Fundats for Universitetet.
 b. 1754. Fundats for Kunstakademiet.

April.

- 1.
2. 1660. Konsistorii Stridigheder med Biskop Evane forhandles for kongelige Kommissarier. Jfr. 13de August og 10de December.
3. 1789. Instrux for det theologiske Fakultet. Dito for det juridiske Fakultet.
4. 1696. Professorerne forbyde Regentsianerne sub poena extrusionis, at lade sig finde i Krohuse i Kannikestræde.
- 5.
6. 1576. Professor Niels Hemmingsen gjenkalder sin formentlige falske Lærdom om Nadværen.
7. 1694. Danske Studenter forbydes at deponere paa fremmede Universiteter.
8. 1785. Enkedronning Juliane Marie funderer Fødsels- og Pleje-Stiftelsen.

9. 1830. Frederik Minter, Biskop over Sjællands Stift, forhen Professor i Theologien, dør.
10. a. 1651. Noale af Professorene indgivne Besværing afhjælpes ved tvende Kongebreve.
b. 1675. Patronen Grev Griffenfeldt udsteder et Reglement for de akademiske Disputationer.
11. 1829. Astronomen Erasmus Georg Fog Thune dør, ætatis 44.
12. 1712. Jørgen Rasch indstiller sig til Konkurrence eller „Examen“ for den ledige Professio Astronomiæ, og bestaaer med al applausu.
13. 1793. Regenskloffen befales borttaget fordi den ved et foresaldet Dpløb var bleven misbrugt. Jfr. 3die Februar.
14. 1832. Fundats for det største af en Professor skænkede Universitetslegat, det Hurtigkarlske.
15. a. 1675. Lic. Juris Hoppner skænker sin Gaard, sit Bibliothek, samt betydelige Kapitaler til Universitetet.
b. 1764. Professor Astronomiæ P. Horrebov dør.
16. 1636. Kong Christian IV forordner først, at ingen andre Almanacker maae sælges, end dem Universitetet lader beregne.
17. a. 1585. Den første Skole i Sorø stiftes ved den Frederiksborgskes Forslyttelse did.
b. 1739. Kong Christian VI forordner en Mængde af de smaa Latinskolers Nedlæggelse.
18. 1817. Tvende Boliger i Kommunitetsbygningen bestemmes indtil videre til Professorresidenser, og 4 Huslejeportioner oprettes.
19. a. 1788. Den botaniske Have tillægges flere Indtægter.
b. 1801. Livkorpset modtager højtideligen paa Amalienborg sine Faner af Kronprinds Frederiks Haand.
20. 1793. Professorene gjøre Indsigelser, men forgjæves, imod at de ekstraordinære Professorer efter Fundatsen skulde lønnes af Universitetets Midler.
21. 1665. Det ældre Sorøske Akademi ophæves.
22. 1830. Knud Lyhne Rahbek, Universitetets første Professor i Æsthetik, dør.
23. 1751. Eggert Davsen og Bjarne Povelsen beordres at foretage en Rejse til Island under Videnskaberne's Selskabs Bestyrelse.
24. a. 1656. Professor Thomas Finke dør i sin Alders 96de og sit Professorats 66de Aar.
b. 1723. En Studiosus Theologiæ beder ydmygelig, at han maa stedes til theologisk Examen, da han har givet sig fra at agere Komædie, hvilket Konsistorium, formædelsk hans foregaaende Levnet, ikke vilde bevilge for end efter en Prøvetid.
25. a. 1530. Graabrødrene i Kjøbenhavn forlade deres Kloster.
b. 1560. Kong Frederik II stifter Skolen i Hillerødsholm.
26. 1822. Videre Grundbestemmelser angaaende det gjenoprettede Sorø Akademi. Jfr. 9de Marts.
27. a. 1661. Storkantsler P. Reedtz komplimenteres af Rektor og to Professorer som Universitetets Patron.
b. 1756. Det store kongelige Bibliothek tillægges første Gang en fast Fond af 1000 Rdr. aarlig i 6 Aar.
28. 1820. Dr. Medicinæ Carstensen stifter et medicinsk Rejsestipendium.
29. 1597. Tyge Brahe forlader Hveen.

30. a. 1736. Kongelig Anordning om Anatomiens og Kirurgi's Indretning og Opkomst.
 b. 1738. Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn indvies.
 c. 1824. Kongelig Bestemmelse angaaende Lønningen af visse Bestillinger i Kon-
 sistorium.

M a j.

1. 1569. Kommunitetsbygningen indvies ved en latin'sk Tale af Professor Niels Hemmingsen.
 2. a. 1732. Kongen approberer Professorresidensernes Gjenopførelse for 55000 Rdlr.
 b. 1755. En Profantsler ved Universitetet udnævnes (Pontoppidan).
 3. 1641. Den ældre Kommunitetsbygning afbrænder.
 4. a. 1712. Kong Frederik IV's Privilegium for de Studerende at bortbære Lig.
 b. 1832. Se 4de Juni.
 5. 1810. En ny Lønningsfod for Professorerne reguleres ved kongelig Bestemmelse.
 6. 1667. Første Censurforordning: at intet Skrift maa udgives uden at være i Kjøbenhavns Universitet gennemseet af Dekanus i vedkommende Fakultet.
 7. 1788. Universitetets nugældende Fundats.
 8. 1801. Instrux for Konsistorium.
 9.
 10. a. 1498. Kong Hans forbyder de Studerende at rejse udenlands, naar de ikke have studeret 3 Aar hjemme.
 b. 1595. Konsistorium dømmer Mag. Jonas Colbingens's for Fornærmelser mod de Svenske i et udgivet Skrift.
 c. 1643. Kong Christian IV ophøjer Sorø Akademi til et fuldstændigt Universitet.
 11. a. 1775. Anordning om en philologisk Embedsexamen.
 b. 1792. En Kommission nedsættes angaaende Universitetets og Kommunitetets Fordegodfers bedre Indretning.
 12. 1247. Det Sorø'ske Klosters Bygninger afbrænde.
 13. 1791. Ligbæringens Forrettelse af de Studerende ophører. Ligbæringskassen oprettes.
 14. a. 1790. Kommissionen angaaende Universitetet og de lærde Skoler nedsættes.
 b. 1808. Reglement for Kongens Livkorps.
 15. a. 1550. Rektor og Professorer frabede sig en af Kong Christian III til det mathematisk Professorat foreslaaet Kandidat.
 b. 1586. Kong Frederik II skænker Sorø Klosters gamle Gods til Akademiet.
 16. 1479. Mag. Art. og Lic. Med. Petrus Alberti ankommer til Kjøbenhavn med de efter Kongens Befaling i Köln hentede Bakkalaurei og Magistre, der skulde være Universitetets første Borgere og Lærere.
 17. 1791. Kongelig Bestemmelse, at Prisopgaver aarlig skulle udsættes for de Studerende.
 18. 1621. Kong Christian IV's novellæ constitutiones.
 19. 1482. Kong Hans bekræfter sin Faders Fundats og Privilegier for Universitetet.
 20. 1767. Fundats for Professorernes Enkekasse.
 21. a. 1577. Dyge Brahe frabeder sig i en latin'sk Skrivelse Professorernes Valg af ham til Universitetets Rektor.
 b. 1827. Det gjenoprettede og gjenopførte Sorø Akademi indvies høitidelig i Hs. Maj. Kong Frederik VI's Nærværelse.

22. 1833. En Kommission nedsettes til at gjøre Forslag angaaende en forbedret Indretning af den juridiske Embedsexamen.
23. 1600. Den berømte Theolog Niels Hemmingsen dør. (Fød 1513.)
24. 1826. De theologiske Disputatser i Anledning af Jubelfesten for Kristendommens tusindaarige Indførelse, tage deres Begyndelse. (Fest 3die Juni.)
25. 1420. Første Spire til Universitetet ved Pave Martin V's Brev om Tilladelse til et saadant's Oprettelse, dog med Udelukkelse af Theologien.
26. 1832. Nyeste Bestemmelse angaaende Rektoratets Dngang.
27. 1663. Peter Schumacher bliver kongelig Arkivarius og Bibliothekar.
28. 1825. Det gjenopbygte Collegii Medicæi højtidelige Indvielse.
29. 1691. Samme Collegii første Indvielse.
- 30.
31. a. 1586. Kong Frederik II's Fundats for Sorø Skole.
b. 1812. Det Vilovske Legat paa 4000 Rdlr. til det botaniske Studiums Fremme.

Juni.

1. a. 1479. Universitetets højtidelige Indvielse i Kong Christian I's Nærværelse. Den første Rektor udnævnes.
b. 1576. Professor Medicinæ Johannes Pratensis dør under sin Forelæsning af en Blodstyrtning.
2. a. 1670. Thomas Bartholins Landsted, Hagestedgaard, afbrænder.
b. 1826. Kongelig Resolution om et Tentamen i Danske Ret for Kandidater fra Hertugdømmene der attraae Auditoriatet.
c. 1828. Ny Anordning af den pharmaceutiske Examen.
3. a. 1826. Se 24de Maj.
b. 1837. Kongelig Bestemmelse, at ingen Læger i Fremtiden maae være ustuderede.
4. 1832. Bekjendtgjørelse (Kgl. Resl. 4de Maj) om nogle nærmere Bestemmelser i Henseende til den philologisk-philosophiske Examen.
5. 1829. Provisorisk Reglement for den polytekniske Læreanstalt.
6. 1769. Venus' Gjennemgang gennem Solen observeres i Trondhjem af de Kjøbenhavnske Astronomer Usskov og Bugge.
7. 1829. Vor Frue Kirkes nyopførte Bygning indviets.
8. 1586. Niels Krag, senere Professor Physices, disputerer for Doktorgraden i Montpellier.
- 9.
10. 1539. Kong Christian III's Fundats for det restaurerede Universitet.
11. a. 1663. Legatum Medeanum.
b. 1679. Ane Finkes Legat til Professorerker.
c. 1813. Sorø Akademi's Brand.
12. 1647. Fundats for det Skeelske Legat.
13. 1788. Hertug Frederik Christian af Augustenborg bliver Universitetets Patron.
14. a. 1814. Samme Fyrste dør som første Medlem af Universitets-Direktionen.
b. 1661. Sørgefest ved Universitetet i Anledning af Patronen Joakim Gersdorffs Død.
15. 1770. Kongeligt Reskript hvorved en aarlig Indtægt af 1000 Rdl. Bestindigt Kurant af Byksriver-Embedet paa St. Croix tillægges Universitetet.
16. 1658. Professorerne supplicere om visse Privilegiers Bekræftelse. Jfr. 6te Juli.

17. 1713. Konfistorium formaner Klokker Søren Mathisen til ikke at indlade Folk paa runde Taarn til Skade for Observatoriet. Jfr. 9de Sept.
18. 1736. Konferentsraad Fr. Rossgaard skænker et Legat til Drettelse af en ny Lærestol i Fædrelandets Historie og Antikviteter.
19. a. 1475. Kong Christian I erholder Pave Sixtus IV's Brev paa Drettelsen af et Universitet i Kjøbenhavn.
- b. 1795. Den af Kommissionen angaaende Universitetets og Kommunitetets Forbedgodsers bedre Indretning udkastede Plan approberes af Kongen.
20. 1664. Tyge Brahes tilbagekjøbte Manuskripter overleveres fra det kongelige Bibliothek til Professor N. Bartholin for at besørges trykte.
- 21.
22. 1785. Det kirurgiske Akademi oprettes.
23. 1786. Kongelig Konfirmation paa Fundatsen for det Cappelske Rejsestipendium for Pharmaceuter og Medicokirurger.
24. 1492. Kong Hans skænker Universitetet Færø Kirkes Gods til en Professor Juris Canonici.
25. a. 1647. En Bibliothecarius perpetuus ved Universitetsbibliotheket antages første Gang (Professor Thomas Wang).
- b. 1777. Forbedret Fundats for Kommunitetet.
26. a. 1601. Den ny Studiigaards Bygning indvies.
- b. 1731. En Kommission nedsættes for at raadslaae om Universitetets Istandsættelse og Opkomst efter Ildbranden 1728.
- 27.
28. 1799. Planen for et pædagogisk Seminarium bifalbes af Kongen.
29. 1761. Det Rosborgske Legat.
30. a. 1711. 6 Kandidater der indstille sig til theologisk Examen, findes alle immaturi.
- b. 1734. Studiosus Frans Mjngind fornærmer Universitetets Rektor ved en Disputats, hvilket senere havde hans Relegation til Følge.

Julii.

1. a. 1656. Trinitatis Kirkes højtidelige Indvielse. Professorene beværges af Kongen.
- b. 1823. Regensens anden Jubelfest højtideligholdes.
2. 1607. Kong Christian IV forordner, at Jordemødrene skulle undervises af Prædikanterne.
- 3.
4. 1783. Universitetspatronen Grev Thotts Testament, hvorved et Rejselegat funderes.
5. 1788. Peter Rosod-Ancher, Senior ved Universitetet, berømt Lovkyndig, dør.
6. 1658. Kong Frederik III giver Universitetet jus patronatus over Trinitatis Kirke, og afhjælper Professorenes Besværginger. Jfr. 16de Juni.
7. a. 1637. Kong Christian IV lægger Grundstenen til Rundetaarn.
- b. 1657. Det nuværende Bibliothekstokale indvies.
- 8.
9. 1831. Kongen bifalder, at der antages en Læge for Regensens Alummer.
- 10.
11. 1715. Legatum Cosmianum.
12. 1588. Kong Christian IV skænker 6000 Rdlr. til Astronomien paa Uranienborg.

13. 1557. Profesforatet i Hebraisk funderes som en selvstændig Lærestol ved Donation af Gods.
14. 1738. Reskript, at Sjællands Biskop, foruden Corpus Archiepiscopi, ogsaa skal vedblive at nyde Universitetets Tiender, uagtet han intet med Universitetet haver at bestille.
15. 1161. Sorø Kloster stiftes.
16. a. 1595. Valkendorffs Kollegium stiftes.
b. 1831. Matematikeren Henrik Geener Schmidten doer.
17. a. 1652. Legatum Brochmanni ad viduas.
b. 1697. Et kongeligt Reskript befaler første Gang, at af alle trykte Skrifter skulle leveres Exemplarer til det kongelige Bibliothek.
18. 1817. Konsistorium faaer en forbedret Indretning ved et kongeligt Reskript.
19. 1805. Universitetsdirektionens Dpretelse.
- 20.
21. 1658. To tabte Præbender i Skaane erstattes Profesforerne ved to andre, som Kong Christian IV havde givet til et Stipendium Studiosi mathematicum.
22. a. 1778. Kongeligt Reskript om den botaniske Have at indrette paa sit nuværende Sted.
b. 1831. Kongelig Bestemmelse om Erlæggelsen af Honorar for private Forelesninger. (Bekjendtgjørelse 16de August.)
23. a. 1668. Professor Theologiæ Mourits Roning disputerer for Doktorgraden i Kong Frederik III's, Kronprindsens, og den Holstenfke Hertug Christian Alberts Dverværelse.
b. 1777. Veterinærskolen i Kjøbenhavn oprettes.
24. 1668. Professor Theologiæ Matthias Fos holder i Slotskirken en latinff Prædiken.
25. 1569. Kong Frederik II stifter Kommunitetet.
- 26.
27. 1672. Reskript, at tre Studenter der skulde gaae tilhaande ved det kongelige Bibliothek, skulle nyde Kosten i Kommunitetet.
28. 1814. Ny Fundats for Kunstakademiet.
29. 1689. Fundats for Works Kollegium.
30. a. 1818. Forbedret Reglement for Kommunitetet.
b. 1824. Kommissionen for Universitetets og Kommunitetets Godsers bedre Indretning ophæves.
- 31.

August.

1. 1707. Forordning om den theologiske Gramens bedre Indretning.
2. 1600. Første Dpretelse af en botanisk Have (ved Studiigaarden).
- 3.
- 4.
5. 1831. Seneste Bestemmelser angaaende Universitetets Privilegium paa Almanakfens Udgivelse.
6. 1813. Hofraad N. Meyers Legat til et anthropologisk Musæum m. m.
7. 1700. Kong Frederik IV's Dpfordring til de Studerende, at væbne sig til Stadsens Forsvar.

8. 1700. Konsistorium formaner de Studerende til at efterkomme denne kongelige Opfordring.
9. 1701. Kong Frederik IV stifter Søkadetakademiet.
10. a. 1658. Kong Frederik III's Opfordring til de Studerende, til paa ny at gribe til Vaaben til Stadens Forsvar.
- b. 1818. Bekjendtgjørelse (Egl. Resl. 7de Aug.) angaaende nogle Forandringer i Indretningen af Examen Artium.
11. a. 1622. Christian IV skjenker Universitetet et Corpus Typographi (Guds til at lønne en Bogtrykker).
- b. 1807. Kronprinds Frederik opfordrer de Studerende til paa ny at samle sig om Livkorpsets Faner.
12. 1665. Dimissionstiden fastsættes ved et kongeligt Reskript til en Gang aarlig, ved St. Hansdag.
13. a. 1660. Konsistorium maa efter kongelig Befaling udslette nogle i Acta indførte Fornærmelser mod Biskop Svane. Jfr. 2den April og 10de Decbr.
- b. 1674. Kongelig Befaling at, efterat i 18 Aar ingen promotio Doctorum Theologiae var holdt, saadan Værdighed, efter foregaaende Disputationer, skulde overdrages Biskopperne, Konfessionarius og de Profesorer som ikke vare Doktorer.
14. 1760. Profkantsler Pontoppidan indberetter til Kongen om Universitetets Virksomhed i det sidstforløbne Aar.
- 15.
16. 1626. Bestemmelse tages i Konsistorium angaaende Benyttelsen af to nyindrettede Fængsler under Konsistorii-Bygningen.
17. 1824. Det Rottbøllske Legat til Bocks Kollegium.
18. 1685. Universitetets Privilegium paa Almanakkens Udgivelse.
19. 1659. Mag. H. Gerner, dømt til Døden af de Svenske, og bestemt til at henrettes i Helsingør, benaadet af Kong Carl Gustav paa den danske Konges og Dronnings og den franske Gesants Forbøn.
20. 1536. Den sidste Roskildske Biskop Joakim Rønnow fængsles i sin Residens, den nuværende Studiigaard.
21. 1594. Kong Christian IV's Brev at Roskilde Domkirke, og alle Kanniker og Vikarier som ikke vare i Kongens Tjeneste, skulde bidrage til den ny Studiigaards Bygning.
22. 1621. Maribo Klosters Gods lægges til Sorø Klosters Gods.
23. 1637. Peder Schumacher (Griffenfeldt) fødes.
24. 1710. Ole Romer dør.
- 25.
26. 1536. De 7 første evangeliske Biskopper ordineres i Kjøbenhavn.
27. 1645. Studiosus Dsvald sættes foreløbig i Karcer for at have skrevet Breve til Jylland indeholdende Poster som „Udelen højligen toucherede.“ Jfr. 6te Oktober.
28. 1739. Andreas Højer, Professor Juris og Generalprocurator, berømt Lovkyndig, dør.
29. 1741. Observationerne paa Rundetaarn anstiller P. Horrebow første Gang efter Branden 1728.
- 30.

31. 1832. Kongelig Resolution om forandret Indretning af Examen Artium. Bekjendtgjørelse 5de Sept.

September.

1. 1740. Juridiske Prøveforelæsninger af de tre Konkurrenter, Kosob-Anker, Mollmann og Stampe tage deres Begyndelse.
2. 1811. Universitetet i Norge oprettes.
3. a. 1701. Studenterne samles paa Slotspladsen og exercere for Kongen.
b. 1807. 5 Medlemmer af Livkorpset dræbes af fjendtlige Bomber. Borks Kollegium brænder.
4. a. 1807. Studiegaardens Bygning ligeledes.
b. 1834. Biskop over Sjællands Stift, forhen Professor i Theologien, P. E. Müller dør.
5. 1807. I Bombardementet falder atter en Student.
6. 1837. Fundats for det Vedel-Simonsenske Legat.
7. a. 1833. Det Rahlsffke Legat.
b. 1838. Kongelig Resolution om en almindelig Forberedelsesexamen ved Universitetet for Polyteknikere, ustuderede Jurister, Pharmaceuter, Forststuderende og Veterinærer. Bekjendtgjørelse 14de September.
8. a. 1769. Bestemmelse at juridisk Examen for Ustuderede skal holdes offentlig.
b. 1829. At ogsaa i orientalsk Philologi skal udsættes en Prisopgave.
9. 1716. Professor Astronomiæ Horrebov klager til Konsistorium over Klokker Søren Matthisens Misbrug af runde Taarn.
10. 1630. Kong Christian IV opretter et nyt (4de) theologisk og latinæ lingvæ Professorat.
11. 1571. Kong Frederik II forøger betydelig Professorernes Lønning.
12. 1788. Kongeligt Reskript, at ved Professorernes Lønningsforbedring ikke længere skal tages ene Hensyn til Anciennitet, men især til Talenter og Flid.
13. 1805. Universitetsdirektionens Instaur.
14. a. 1770. Universitetet revideres, at Censuren ophæves.
b. 1830. Seneste Bestemmelser om theologiske Kandidaters Admission til Prøveprædiken og Katekisation uden at have deltaget i Pastorsseminariat.
15. a. 1815. Den første Professor i Statsøkonomien udnævnes.
b. 1829. Seneste Bestemmelser om Regensprovstens Løn og Emolumenter.
16. a. 1659. Kong Frederik III's Cirkulære til samtlige Biskopper, at de Studerende der have holdt sig brav i Belejringen skulle komme i fortrinlig Betragtning til Befordring.
b. 1675. Det Fosfiske Legat.
17. 1838. Professorer og Studenter deltage i at modtage Thorvaldsen ved hans Hjemkomst til Fædrelandet.
18. 1761. Reskript om Professorernes Forpligtelse til at disputere m. m., samt at en Professor i Økonomien skal beskikkes.
19. 1640. Universitetet tillader Mag. Erik Torm at opføre en specula astronomica paa sit Hus, og lover ham dertil et Bidrag 20 Rdt.
20. 1638. Første historiske Forelæsning af en egen Professor (Peder Spormand)
21. 1642. Til Gjenopførelse af Frue Kirkes Taarn anordnes en Afgift (Taarnpenge).
22. 1831. Konkurrencen om et medicinsk Professorat begynder.

23. 1574. Tyge Brahe begynder offentlige Forelæsninger over Astronomien.
24. 1772. Den ærnæmagnænske Kommission nedlægges.
25. 1644. Ole Rømer fødes.
26. a. 1691. Kong Christian V stifter det ridderlige Akademi i Kjøbenhavn.
b. 1833. Institutet for Metalarbejdere forenes med den polytekniske Lærestaat.
27. 1622. Christian IV befkikker og funderer en Universitets-Kobberstikker.
28. a. 1603. Samme Konge befaler, at der en eller to Gange hvert Aar skal anatomeres et menneffeligt Kadaver.
b. 1838. Tre lærde Skoler nedlægges.
29. 1555. Kong Christian III forøger Universitetets Fordegods.
30. 1785. Kongeligt Reskript om den Kratzensteinske Instrumentsamlings Overdragelse til Universitetet.

Oktober.

1. 1835. Den kongelige Deputerede for Universitetet, Professor Schouw, vælges til Præsident for den første Stænder-Forsamling.
2. 1801. Et Bogholderkontor ved Universitetet oprettes.
3. 1738. Kongeligt Reskript, at Generaldirektøren over Kirurgien skal have alle Henrettedes Lig.
4. 1478. Universitetets første Fundats af Kong Christian I.
5. a. 1658. Leges militares for de Studerende.
b. 1792. Forordning, at ingen maa kaldes til Præst, førend han har underkastet sig kateketisk Prøve.
6. 1645. Konsistorium relegerer cum infamia en Student for fornærmelige Uttrin-ger mod Adelen. Jfr. 27de August!
7. 1771. Skrivefriheden bliver noget indskrænket.
8. a. 1647. Astronomen Christian Longomontanus dør.
b. 1829. Professor latinæ lingvæ Børge Thorlacius dør.
- 9.
10. 1523. Kong Christian II hører Luther prædike i Wittenberg.
11. 1816. Nogle Forbedringer ved den philosophiske Examen forordnes.
12. a. 1572. Professor Theologiæ N. Hemmingsen befkikkes til Vicekansler, og Kongen formaner Professorerne til bedre Flid.
b. 1736. Spisningen in natura paa Kommunitetet ophører.
13. a. 1690. Ole Borch dør.
b. 1716. Peter den Store bivaaner astronomiske Observationer paa Rundetaarn.
c. 1836. Den ny Universitetsbyggnings højtidelige Indvielse ved Kong Frederik VI's Nærværelse.
- 14.
15. 1705. Ziegenbalg kommer til Kjøbenhavn for at ordineres til første dansk Mis-sionær i Ostindien.
16. 1832. Konkurrence om et matematisk Professorat.
17. 1794. Reskript at de traværende juridiske Examina for Ustuderede ophæves.
18. 1728. Historikeren P. F. Suhm fødes.
- 19.
20. 1758. Kongeligt Reskript, at Slesvigske Studerende som indfødte Danske skulle nyde Understøttelse lige med danske og norske Studerende.

21. 1728. Alle Universitetets Bygninger, Kollegierne, Trinitatis Kirke med Bibliotheket, afbrænder, Observatoriet ødelægges. P. Horrebov redder nogle af Romers og egne Observationer.
22. 1706. (21—23) Triduum Römerianum.
23. 1660. Doktor Thomas Bang perorerer over Suveræniteten i Kongens og Kronprindsens Nærværelse.
24. a. 1601. Tyge Brahe dør i Prag.
b. 1818. En ny Embedsexamen for Skolemænd anordnes.
25. 1635. Regenskirkens Indvielse bivaanes af Kong Christian IV, som derefter beværter alle Professorerne hos sig.
- 26.
- 27.
28. 1825. Kongelig Resolution, at $\frac{1}{4}$ Procent af samtlige Legatkapitaler skal indeholdes til at dække Administrationsomkostningerne.
29. 1660. Biskop Evane benaades med Titel af Erkebiskop og Præsident i Konsistorium.
- 30.
31. 1836. Universitetets Jubelfest i Anledning af Reformationens Indførelse for 300 Aar siden beæres med Kong Frederik VI's Nærværelse, og bivaanes af Deputerede fra fremmede Universiteter.

November.

1. a. 1781. Reskript, at theologisk Examen skal holdes 4 Gange aarlig istedetfor engang hver Maaned.
b. 1808. Kongelig Bestemmelse, at akademiske Grader ikke kunne meddeles uden efter kongelig Tilladelse.
2. 1833. En Kommission nedsættes til at forberede en kameralistisk Examen.
3. 1736. Kong Christian VI bivaaner en theologisk Doktorpromotion.
4. 1825. Kongen approberer ny Formularer for Arvesæsteskjoder paa Universitetets Gaarde.
5. 1829. Den polytekniske Læreanstalts højtidelige Indvielse i Kong Frederik VI's Nærværelse.
6. 1730. Konsistorium bevilger Penge til foreløbig Anskaffelse af Instrumenter til Observatoriets Brug efter Branden.
7. 1809. Den nugældende Forordning for de lærde Skoler.
8. 1766. Stipendium domus regiae stiftes.
6. 1776. Professorerne Kratzenstein og Hee erklære over Observatoriets forfaldne Tilstand.
10. a. 1646. Den unge Peder Schumacher tildrager sig, 9 Aar gammel, først Opmærksomhed ved en latinisk Tale.
b. 1675. Præsident og Professor Juris P. Resens Legat. (Winstrup-Resenske L.)
11. 1828. Universitetsfest i Anledning af Hendes kgl. Højheds Prindsesse Wilhelmines Formåling. 15 Doktorer, Licentiater og Magistre kreeres og proklameres.
12. 1687. Legatum Dalgardianum.
13. 1742. Videnskabernes Selskab tager sin Begyndelse.

14. 1832. Professor N. C. Rask, berømt Sprogforsker, dør.
15. 1793. Det store kongelige Bibliothek aabnes for Publikum.
16. 1670. Kongelig Bestemmelse, at saavel Vicebibliothekariatus som Natariatus ved Universitetsbibliotheket skal overdrages en af Professoribus.
17. 1829. Ove Malling, første Medlem af Universitetsdirektionen og Statsminister, dør.
18. a. 1705. Elers' Kollegium indvies.
- b. 1805. Professor i Philosophien B. Riisbrigh stifter et Legat paa 1600 Rdr.
19. 1830. De hjemfaldne Stipendiars Fond (til Understøttelse for udmærkede Studerende) oprettes.
- 20.
21. 1810. Ny Forordning om Jordmodervæsenet.
22. 1833. Kongelig Bestemmelse angaaende Indretningen af Præliminærexamen for akademiske Borgere fra fremmede Universiteter der her ville tage Embeds-
examen. Bekjendtgjørelse 20de December.
- 23.
- 24.
25. a. 1796. Kongelig Bestemmelse, at de akademiske Korpora efterhaanden skulle ind-
drages i en akademisk Fond, og Professorerne sættes paa faste Pengelønninger.
- b. 1811. At alle theologiske Kandidater ialmindelighed skulle besøge Pastoralseminariet.
- c. 1836. Kong Frederik VI approberer et Normalreglement for Universitetet.
26. 1642. Thomas Bartholin vælges paa sin Udenlandsrejse til Prorektor og Syndi-
kus for Universitetet i Padua.
27. a. 1691. Ehlers' Kollegii Fundats.
- b. 1731. Den ny opførte Kommunitetsbygning indvies.
28. 1699. Den ny Stil i Lidsregningen indføres ved en kongelig Forordning.
29. 1651. Professorerne raadslaae i Anledning af en af Patronen modtagen Erin-
dring om større Jlid.
30. 1623. Kong Christian IV's Fundats for Sorø ridderlige Akademi.

December.

1. a. 1623. Nysnævnte Akademi's højtidelige Indvielse.
- b. 1837. Kongelig Bestemmelse om en forandret Indretning af Universitetets Øko-
nomi og Regnskabsvæsen. Ansættelse af en Kvæstor.
3. 1784. Reskript hvorved først istedetfor en Kvæstor anordnes 2 Inspectores quæ-
sturæ til at bestyre Universitetets Gods og Regnskabsvæsen.
4. a. 1672. Pharmaceutisk Examen foreskrives første Gang.
- b. 1680. Thomas Bartholin dør.
- c. 1732. Den nyopførte Studiigaard indvies højtideligen i Kong Christian VI's og
Kronprinds Frederiks Nærværelse.
5. a. 1693. Første Begyndelse, ved et kongeligt Reskript, til at ophæve den forrige
Forbindelse mellem Sjællands Bispestol og det theologiske Fakultet.
- b. 1696. Etatsraad N. Bartholin's Legater til den botaniske Have m. m.
- 6.
7. 1830. Anatomen Christian Frederik Schumacher dør.
8. 1662. Konfistorium erindrer Biskoppen i Ribe om at nogle i Krigens Tid til
Præster ordinerede Studerende affordres deres Testimonia academica.

9. 1679. Justitsraad og Højesteretsassessor Peder Lassons Testament, hvorved blandt andet legeres et Rejsestipendium for Studerende. Jfr. 16de Januar.
10. 1659. Hefstig Trætte mellem Konsistorium og Biskop Svane angaaende Rettighed til at kalde Degn til Taarnby Kirke. Jfr. 2den April og 13de August.
11. 1688. Legatum Justinum.
12. 1611. Paa Kantslerens alvorlige Befaling vedtages Constitutiones de Professorum legibus sumtuariis in conviviis.
13. 1835. Kongelig Resolution, at theologisk Examen tilbets skal holdes paa Dansk.
14. a. 1546. Tyge Brahe fødes.
- b. 1808. Kong Frederik VI approberer Rektors ny Insignier, efterat de ældre i Bombardementet vare ødelagte.
- 15.
16. 1608. Arild Hvitfeld døer.
17. a. 1625. Christian IV forordner, at alle Professorerne skulle aflægge Ed paa den Augsborgske Konfession.
- b. 1789. Universitetets Sørgesest i Anledning af Gehejmeraad Stampes Død.
18. a. 1660. De Guirenske Legater.
- b. 1717. Ludvig Holberg introduceres sem Professor consistorialis.
- 19.
20. 1833. Bekjendtgørelse (Egl. Resol. 22de Nov.) angaaende Straffebestemmelser for dem der dimittere umodne Subjekter.
- 21.
22. 1837. Kongelig Bestemmelse, at Konsistorium fritages for Andel i Universitetets økonomiske Beskyrelse.
23. a. 1579. Kong Frederik II befaler først, at islandske Studerende strax skulle nyde Kommunitetet.
- b. 1837. Nyeeste Reglement for de akademiske Fester.
24. a. 1584. Fundats for det ældste Privatlegat ved Universitetet, Kantsler Johannes Friis's.
- b. 1636. En Professor Præpositus in Communitate bekliffes første Gang.
25. 1832. Vor Frue Kirke anvises Midler til at anskaffe Dekorationer af Marmor.
- 26.
27. 1622. Fundats for det Rosenkrantziske Legat.
28. 1833. Det Rossgaardske Profesforat i Historien og de nordiske Antikviteter oprettes.
- 29.
30. 1740. Reskript, at Universitetets Anatomikammer skal dele Misbædernes Lig med Kirurgerne.
31. a. 1635. Undersøgelse anstilles i Anledning af Kommunitetsalumnernes Klager over Kosten, hvilke befindes grundede.
- b. 1723. Regensens første Jubilæum højtideligholdes ved latinisk Program (30 Decbr.) og Tale af Provsten F. Mannelstad.